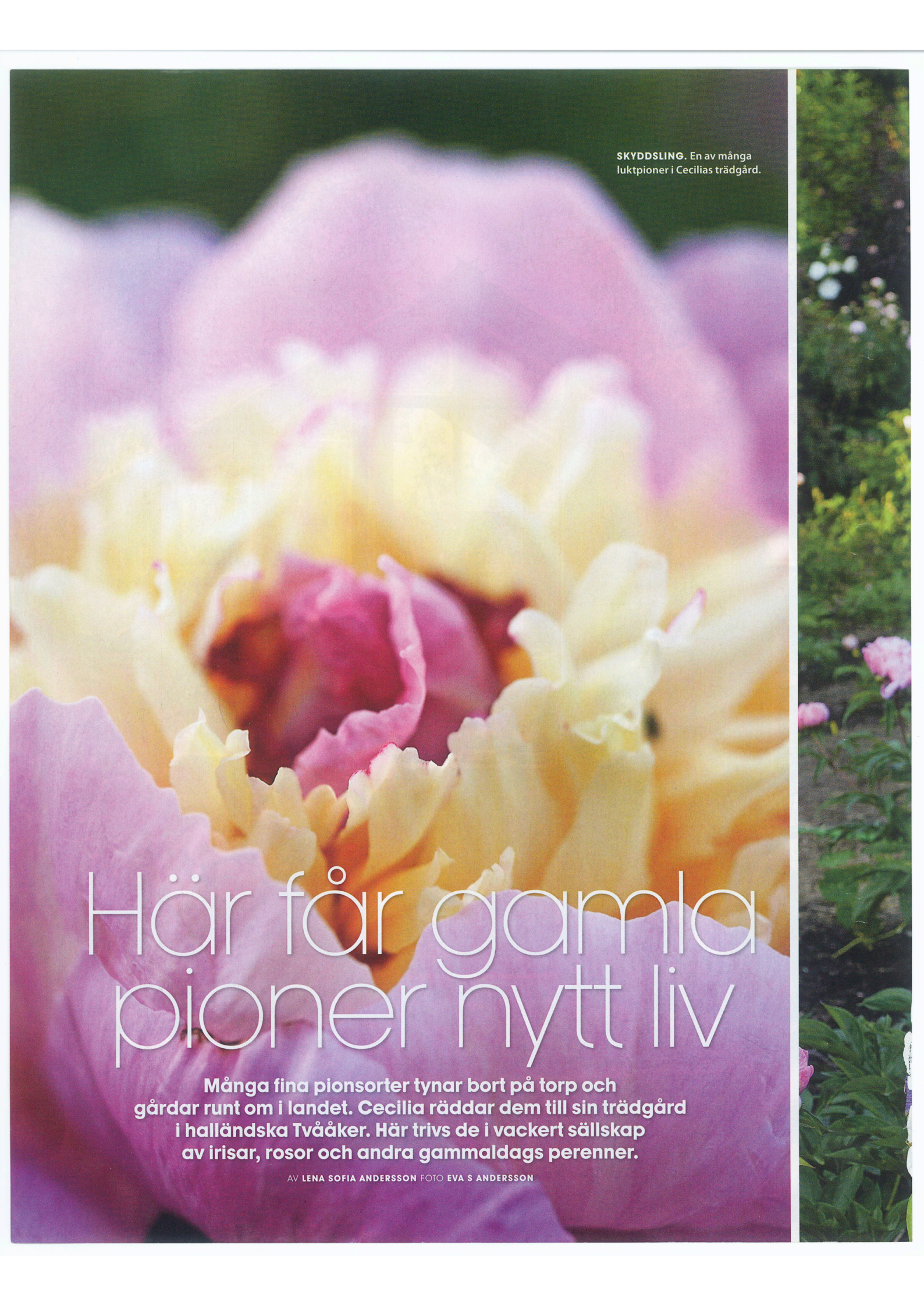

SKYDDSLING. En av många
luktpioner i Cecilias trädgård.

Här får gamla pioner nytt liv

Många fina pionsorter tynar bort på torp och gårdar runt om i landet. Cecilia räddar dem till sin trädgård i halländska Tvååker. Här trivs de i vackert sällskap av irisar, rosor och andra gammaldags perenner.

AV LENA SOFIA ANDERSSON FOTO EVA S ANDERSSON

PIONERNAS PARADIS

FINA TILLSAMMANS.
Lukt pioner och trädgårds-
irisar trivs bra ihop. VÄND ►

SITT VACKERT. En klassisk trädgårdssoffa med snirkliga gavlar matchar de gammaldags pionerna. Bakom ryggen breder åkrarna ut sig.

SLOTSBO. Denna doftande luktpion har Cecilia fått från Tyresö slott där den pionälskande markisen Clas Lagergren levde vid förra sekelskiftet.

GAMMALDAGS VÄXTER får Cecilia Sundholms hjärta att slå lite snabbare. Hon jobbar med att skapa en samstämmig harmoni mellan sina pioner och andra växter som var vanliga förr. Rosor, irisar, vallmor och prästkragar blommar i kapp med hennes imponerande samling av gammaldags luktpioner.

Det är viktigt för Cecilia att hålla sina växers historia levande. Hon antecknar flitigt och kan berätta hur mycket som helst om sina pioner som hon samlat in från gamla torp och gårdar. När hon inte lyckats sortbestämma dem har hon gett dem egna namn. Namn som oftast syftar på platsen där hon hittade dem eller på den äldsta dokumenterade ägaren.

– Adelinas kallar jag en tidigblommande pion som jag fick av en dam som heter Greta. Hennes mormor Adelina hade planterat pionen på 1890-talet. Den doftar som en rosentvål, berättar Cecilia.

En pion med fyllda lilarosa blommor drar blickarna till sig.

– Den pionen hittade jag vid ett torp i en by

som heter Tom, så den fick heta 'Tomtorpets Lilarosa'.

Cecilia flyttade till sin trädgård vid Munskagård i Tvååker redan 2009. Här har hon fått möjlighet att ta ut svängarna rejält och har nu anlagt en mindre park. Förutom stora rabatter finns plats för såväl en damm som en paviljong. Tanken är att hennes nya trädgård ska tjäna som inspiration för andra.

– Växtkraften här är enorm och plantorna är lyckliga och trivs tillsammans, säger Cecilia som minns med glädje när hon planterade alla växterna här i Tvååker.

– Jag hade fem fulla containrar med växter i flyttlasset! De flesta växter älskar det soliga läget här. Möjligen trivs aklejorna lite sämre i solen men alla kan ju inte vara riktigt nöjda.

ROSORNA VÄXER I ALLA FALL så att det knakar. Cecilia berättar glatt om en rosexpert som blev mycket förvånad över pimpinellrosens imponerande storlek.

– Den rosen har jag fått av en vän som i sin tur fick den 1949 av sin pappa i Varberg. ►

SKIR KOMBO. Cecilia blandar luktpioner med brudbröd som hon hittat vid en övergiven kvarn.

*"Jag hade fem fulla containrar
med växter i flyttlasset"*

SILAR SOLEN. Mustigt rödbladig
ormhassel och alunrot är en snygg
kontrast till det lilla trädet en benved
och annan skir grönska.

VÄND ▶

EGET NAMN. Denna maffiga luktpion har Cecilia döpt till 'Tomtorpets Lilarosa' efter platsen där hon hittade den, ett torp i byn Tom.

STENSNYGGT. Perukbuskens och ormhasselns röda blad bryter av mot den grå stenen.

► Cecilias intresse för historia sträcker sig även till gamla föremål. När hon grävt i jorden har hon stött på intressanta saker som hon tagit vara på och sedan placerat ut i trädgården som dekoration. På ett ställe har hon arrangerat glasföremål och skärvor som från en arkeologisk utgrävning. Det skimrar i blått, grönt och brunt.

– Folk förstår inte hur lång tid det tar innan skräp bryts ner, aluminium kan ta trehundra år på sig! säger Cecilia.

HON SKÖTER SIN TRÄDGÅRD ekologiskt och har lagt mycket energi på att få en väl fungerande kompost. För Cecilia är trädgården inte en hobby utan ett sätt att leva och hon upptäckte tidigt naturens under.

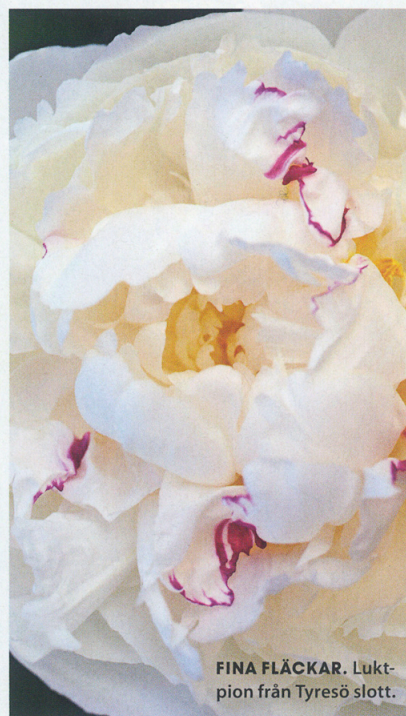
– När jag var tio år gick jag till en göl och tittade på trollsländor, sileshår och grodor. Nu har jag anlagt en damm, cirkeln är sluten. Det här är mitt liv!

Ibland tänker hon på ett citat av den kända trädgårdsskaparen Vita Sackville-West: "There is no excuse for bad dressing in the garden."

– Jag går oftast i sjaviga kläder. Men i dag har jag klätt upp mig till trädgårdens ära! ♣

Cecilias piontips

- **Plantera** i ett läge med minst fem timmars sol. Plantera aldrig pioner i dåligt dränerad jord eller i närheten av buskar och träd som stjäl vatten. Sätt inte heller pionplantor där det tidigare funnits pioner utan att byta jorden.
- **Gödsla** med vedaska och benmjöl. Det är bra för blomningen. Gödsla måttligt med naturgödsel och/eller kompost. Använd alltid brunnen gödsel.
- **Vattna** vid knoppsättningen i början av maj. Vid torka kan knopparna annars stanna av i utvecklingen när de är stora som kikärter.
- **Ta bort blad** som ser ut att vara angripna av svamp eller virus. Putsa bort vissna blommor och fröhus så gynnas blomningen.
- **Vill du dela en pion** är september-oktober en lämplig tidpunkt. Väderleken ska inte vara alltför torr. Rotsnitten måste torka (det kan ta några timmar till några dagar) innan man sätter ner rötterna i jorden igen. Placera den nya roten 3–5 cm under markytan. Placeras roten för djupt kommer plantan inte att blomma och hamnar roten för ytligt kan den skadas under vintern.
- **Rådjur äter inte pioner** så de är ett bra alternativ för trädgårdar i rådjursrika trakter.

FINA FLÄCKAR. Luktpion från Tyresö slott.

tips!

BESÖK CECILIAS TRÄDGÅRD.
Cecilias ekologiska inspirations-
trädgård är öppen för besökare
på söndagseftermiddagar mellan
maj och september. Adress: Mun-
kagård 1, Tvååker i Halland.

*"Växtkraften
här är enorm!"*

I RÖTT SÄLLSKAP. Knoppiga
pioner omgivna av flammande
röd jättevallmo.